

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy óra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiac, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petty
soronként 5 kr-ával
számítatnak.

A beszámoló.

Debreczen, július 31.

(K—cz.) A nyári hőség beáltá-
val általános szélesend állott be
a politikai téren. Pihennek az
agya s az újságírók kétségbe-
esve keresik vezérezikkekhez a
thémákat. Alig van kiról és miről
írni. A miniszterek hűs habokban
edzik idegeiket, melyeket bizo-
nyára próbára fog tenni az ellen-
zék a jövőben is. A képviselők
hazamentek, hogy beszámoljanak
működésükről választói előtt és
a választók obligát udvariassá-
gok között biztosítják képviselő-
jüket változhatlan bizalmukról.

Ezek a beszámoló kétségkivül
a sablonról alig ütnek el. Legfel-
jebb egy-egy ellenzéki enged meg
magának erősebb kitöréseket. —
Dörög a kormány ellen, mely
szerinte veszedelembé sodorja a
magyar nemzetet s azon lejtő felé,
melyen előbb-utóbb a nemzet
függetlensége lesz temetve. A vá-
lasztók természetesen ezeket a
frázisokat csupa udvariasságból
elhiszik s midőn a szeretet kép-
viselő beszédjét befejezi, egetverő
tapssal és éljenzéssel jutalmazák
választói, benne látván Magyar-
ország függetlenségének egyik
hatalmas bajnokát.

Az ellenzéknek már megszo-
kott kedvtelése az, hogy a beszám-
oló alkalmával szakadatlanul
személyeskedik ahelyett, hogy

beszámolna választóinak, epés
kifakadásokkal támadja meg a
kormányt. Ebből áll a beszámoló.

Nagyon elhiszük, hogy az
ellenzéknek nehéz dolog választói
előtt beszámolni. A tények
ugyanis és a sikerek, melyeket a
mostani kormány mutat fel, fogva
tartja még az ellenzék józanabb
részét is. Elvégre a mostani kor-
mányra igazságos embernek nem
lehet panasza. Csakis elfogult
emberek gondolkodhatnak más-
képpen. Ezt elismeri a külföld is,
mely sűrűn látogatja mostanság
országunkat, melynek jóléte, hala-
dása, erkölcsi és anyagi ereje a
nagy államok képviselőit is kel-
lemesen lepte meg.

Ugyan mivel mutatna fel az
ellenzék többet, hahogy valaha
kormányra jutna, mitől mentsen
meg bennünket a népek sorsát
intéző Gondviselés. Bizonyára vagy
stagnálna ez a szegény ország,
vagy hanyatlanék, mert az ellen-
zék akkor még jobban egymásba
volna gabalyodva, mint most,
midőn ország, hatalom és dicsőség
nélkül is folytonosan czivakodnak.

Erő van náluk, de ez az erő
elvész, mert nem látják be azt az
axiomát, hogy a politikában a
reménynek nincs jogosultsága. A
bölesen haladni akaró országok-
nak ugyanis első alapelve, hogy
a kivívott sikereket ne kockáz-
tassák. Már pedig az ellenzék leg-
nagyobb része mit tesz? Pusztá-

ellenzékieskedésből támad s ahe-
lyett, hogy építene rombol, meg-
nem gondolva, hogy annak aki
rombol kilátása lehet arra, hogy
saját vigyázatlansága a romok
alá temeti. Már pedig Magyaror-
szágnak együttes munkásságra
van szüksége, mert csak így fej-
lődhetik és gyarapodhatnak anyagi
és szellemi erőben.

Eppen azért jobb lenne, ha az
ellenzék kevesebbet törődne a
kormányval és szabadelvű párt-
tal, hanem inkább önmagát gyó-
gyitgatná. Van ott mit kurálni;
mély az a seb és hosszas gyó-
gyítást igényel. S ha majd egye-
sült erővel begyógyítják sebeiket,
akkor azután beszéljenek azon
sebekről, melyek ő szerintök
annak a szegény országnak testén
tátognak.

Kiki seperjen a maga háza előtt,
míg szemetet lát portája körül.
Ezt ajánljuk az ellenzéknek is és
azoknak kik még nem mondták
el beszámolójukat. Ezt annyival
is inkább ajánljuk, mert nemso-
kára itt lesz a képviselőválasztá-
sok fergetege, mely nemcsak a ház
elő gyülemlétt szemetet fogja el-
ragadni, hanem elsöpri az ellen-
zéki képviselők nagy részét is és
nevüket elfeledi az ország és vá-
lasztói egyiránt.

— Belföldi hírek. (Királyunk talál-
kozására a román királlyal.) Goluchovszki
Agenor gróf közös külügyminiszter
Ferencz József királyt elkíséri romániai

T Á R G Z A.

Egy parthie carambol.

Fordította: Kalocsa Róza.

(Polyt. és vége.)

Megkísérlettem, hogy nyugodtabb
legyek, visszatartottam lélekzetemet, hogy
szívem dobogását meglassítsam, meg-
törültem homlokomat, de újra kiverte a
verejték, szívem mind vadabul dobogott,
jég hideg kezeimmel dörzsölhettem, a
mennyre akartam, hideg maradt és
nedves, térdeim reszkettek és a balkarom
ütőere érezhetően vert. Karjaim bénák
voltak, mint a szélütötte, ujjaim merevek,
nyakam szintén; e hallatlan hazardjáték-
nak mázsányi terhe, mint ólom neheze-
dett kedélyemre, szédültem bele. Nyugod-
tan, győzelmében biztosan várakozott
partnerem lökéseimnek eredményére. Nem
is állott pedig hozzám közel, de hidegsége
csontig átjárt, hogy forróság helyett most
már megfagyott bennem a vér. Mint
valami iszonyu sulyos fekete havat, úgy
éreztem magamon. A dákó reszketett
kezemben és hirtelenkedve czélzás nél-
kül taszítottam meg golyómat és különös
véletlenségből két point löktem, most

már én voltam egygyel előbbre és a
következő lökés határozott a lenni vagy
nem lenni között.

Pihentem. Ugy tünt föl előttem,
mintha apró, dongó legyenek miliárdjai
röpködének körülöttem, mintha a játé-
terem telve volna szürke, nehéz köddel,
mintha minden forogna körülöttem, én
meg mindennel. Nem éreztem a talajt
lábaim alatt, nem éreztem a dákót kezem-
ben, elvesztettem tudatomat a jelenlétről.
A billiárd zöld posztója piszkos kéknek
látszott előttem, a rajta lévő apró pecsé-
tek óriásiaknak nőttek, és feltornyosultak,
a golyók valami sárga anyaggá változtak,
hallottam a magam zihálását. Partnerem
esőndesen állott dákójára támaszkodva,
mint egy nyugvó katona, ahogy puskájára
támaszkodik. Olyannak tünt föl előttem,
mint egy kőszál a hullámozó tengerben.

En még mindig tétováztam.

Ha ezt a lökést elhibázom, végem van,
mert nem hibázná el.

Ez biztos halálom.

Ó nem szólt egy szót sem.

Ha nekem kellett volna beszélnem,
az csak hebegés lett volna.

Ó csak várt és várt.

Háromszor kiesett kezemből a kréta.
Mikor remegő kézzel a dákó hegyét meg-
krétáztam és lökésre emeltem, olyan ré-

mület vett rajtam erőt, hogy leeresztettem
a dákót. Ezt a határozó lökést nem volt
szabad izgatottan, könnyelműen játszani,
hidegen kellett megfontolni, biztosan ki-
számítani, különben elvagyok veszve. A
golyók helyzete különösen nehéz volt, de
hiszen nehezebbeket is megnyertem én
már ezerszer is; most azonban félel-
memben, aggodalmamban, határtalan el-
gyengülésemben nem volt hozzá bátor-
ságom.

Ó meg csak várt és várt.

Lassan emeltem fel dákómat és meg-
tettem a lökést, az eltaszított golyó elha-
ladt a másik mellett a nélkül, hogy azt
érintette volna, még csak golyót sem talál-
tam annyira nem volt biztos sem szemem,
sem kezem.

Rajta volt a sor.

A következő pillatban a pinezér ellen-
felemnek a kilencvenkilencedik poinját
írta fel, ki az utolsó lökésre készült.

Gépiesen tettem dákómat a billiárd
szélére, sorsomat hidegen várva. Minden
remegés, minden gyöngeség egyzerre el-
tünt; valami jóleső lehangoztás vett raj-
tam erőt.

De ellenfelem finoman kiszámított lö-
kése sem sikerült.

— Csak egy asszonyi hajszál tartotta,

utjában. — Vizont Sturza román miniszterelnök és külügyminiszter Károly román királyt elkíséri a Vaskapu megnyitására. — (A Polonyi kerülete.) Polonyinak Szoboszlón kifelé áll a szekere rudja. Még saját pártjának a többsége is elfordul tőle. Ezek — mint egyik pesti lapnak írják — vagy Győry Eleket, vagy Szivós Bélát léptetik fel Polonyi ellen.

A jegyzők országos kongresszusa.

Debreczen, július 31.

A millenniumi összejövetelek és szakszabványok között alig érdemel egy is a közönség részéről melegebb érdeklődést, mint a jegyzők. Országos egyesületük jövő hónapban tartja kongresszusát, melyre szokatlan nagy számban jelennek meg a tagok, részben az összejövetel alkalmának kiválósága miatt, részben ama nagy feladatok átérzésénél fogva, melyek működési körüket, állásukat, hivatásukat annyira fontossá teszik.

Méltó e kongresszus, hogy az egész ország érdeklődéssel viseltessék iránta, hogy a kormány ne csak figyelemre méltassa, de egyszersmind fontosságát minden irányban ki is tüntesse és különösen méltó arra, hogy a kiállítás bizottság s a főváros lelkesen és igaz vendégszeretettel fogadja.

Aki az ország mai közigazgatásának rendszerét csak némileg is ismeri, aki hazánk politikai és egyéb közügyi viszonyait figyelemmel kíséri, kénytelen — és ezt bizonyára készséggel és örömmel is teszi, — beismerni, hogy a jegyzői kar mint a magyar államiaságnak egyik legnevezetesebb és feladataira nézve legfontosabb tényezője, összeségében nemcsak hivatásának magaslatán áll, hanem a mai nehéz és kényes helyzetnek minden irányban hazafiasan, odaadó fáradhatatlansággal és igaz önzetlenséggel megfelelve, az ország dolgában elévülhetetlen és megbecsülhetetlen érdemeket szerzett. Erdemeik elismeréséhez nem a dícséret és magasztalás szava illik, hanem a komoly méltatás s az a tisztelő, melylyel a valóban érdemes, kötelességtudó s minden ízében derék embereknek adózni szoktunk s a mely ugyszólván erkölcsileg parancsoló kötelesség.

Közviszonyaink fejlődése s az intenzív

erő, mely az ország intelligenciájának emelkedése és növekedésében nyilvánul, semmiben sem talál praegnansabb kifejezést, mint Magyarország jegyzői karának értelmi, ügykörü és állásbeli haladásában. Alig három évtized alatt a régi sajátos notárius világból egy hatalmas intelligens tényező vált, mert habár e kar az önkormányzat keretébe tartozik is, működése felelőssége és hivatása tekintetében az állam érdekeit mindenképpen felöleli s az államhatalom és önkormányzat összekötő kapcsával lőn, számban, erőben, tekintélyben, politikai súlyban annyira kiváló, hogy nemcsak a közigazgatásnak, hanem az ország közigazgatási és kulturális érdekeinek is ugyszólván életelemét, alapkövét teszi.

Bámulatos az a haladás, melyet a jegyzői intézmény hazánkban rövid idő alatt tett, de még esodálatosabb az, hogy a fejlődés útját majdnem kizárólag saját erejéből tette meg. Az is kiváló jelenség, hogy az államkormányzati és önkormányzati működéskörök közötti határvonalat annyi szerencsével hidalta át s a mai közigazgatás menetében a két feladat közötti harmoniát ugyszólván ő teremtette meg. Legfőbb érdeme mégis az, hogy az ország áldozatait legkevésbé vette igénybe s folyton terjedő munkakörével lépést tartottak hazafisága, önzetlensége, önművelődése és munkaereje.

És ha mindez csak a köteleességek tárházába tartoznék, a haza szolgálatában való érdemnek elég lenne már az a nagyszabású tény, hogy az egyházpolitikai reformok zavartalan végrehajtását minden irányban majdnem egyedül nekik köszönhetjük.

A belügyi kormányzatnak legfontosabb teendői közé tartozik a jegyzői intézménynek, még az előbb-utóbb bekövetkezendő államosításig is, a mai viszonyoknak megfelelő gondozása s valóban nincs az adminisztrációnak égetőbb kérdése, mint épen a jegyzői intézménynek reorganizációja.

Melegen érdeklődünk tehát a jegyzői kar legközelebb tartandó országos kongresszusa iránt, mely hivatva van érdekeik számára nemcsak figyelmet kelteni, de jogos és méltányos igényeik kielégítésére az utat és módokat is kitűzni, nem képzelve oly kormányt, pártot vagy államférfiut, amely vagy aki e jogos és méltányos igények érvényesítéséről megtagadhatná közreműködését.

mondá ezinikus, gunyolódó mosolylyal vértelen, vékony ajakán.

Öröm villant át egész lényemen. A hideg, azaz emésztő hideg eltűnt, éreztem hogyan tér vissza régi erőm, hogy ébred fel bennem az élet melege. Az a hideg, megbénító merevség elmúlt, tagjaim újra ruganyosakká lettek. — Remegés nélkül irányítottam dákómat. Útógolyóm a billiárd közepén állott, a fehér az egyik szegletbe szorult, a vörös a diagonális szegletbe állott; nehéz volt, keservesen nehéz volt, de valami győzelemteljes biztonság érzése erősítette meg karomet és szememet, ujjult örömmel tettem meg a lökést. — golyóm villámgyorsan futott és összeütődve a fehér golyóval, kezdett lassan visszafelé egyenesen gurulni a vörös golyónak tartva nesztelenül, mint valami vékony vizsugárka, a homokos pusztán — mindig közelebb, közelebb — feszült érdeklődéssel hajoltam előre, ismét reszketni kezdtem — golyóm lassabban és lassabban haladt — „meghal az urban”, mondá partnerem ugyanazzal a ezinikus mosolyával — abban a pillanatban az én golyóm szeliden megérinté a piros golyót. Olyan volt, mint egy csók. Édes, kimondhatatlanul édes. Szájam telve volt azzal a mennyei édességgel, mely abban

a csókban rejlett. Előre hajolva maradtam, nem láttam semmit, nem hallottam semmit, csak azt a fehér golyót, mely azt a pirosat megeskölta. Ugy éreztem, mintha valaki kinyitotta volna annak a tömlőznek az ajtaját, a melyben én hosszú éveken át sinlődtem; mintha hosszú, hosszú éjszaka után feljött volna a nap, dalt hallottam és jázmin és orgona-virág illatát éreztem.

Mikor feltekintettem, az én partnerem eltűnt, de a billiárd zöld terítőjén ott hevert visitkártyája — egy kis fekete kártyácska, közepén halál fejjel.

A különös karambol párthiról most leirt hosszú álom itt félbeszakadt és én felébredtem. Atizzadva feküdtem párnáimon, fejemen jégborogatást éreztem. Balkezemet az orvos tartotta, jobb kezem a feleségem puha, kis kezében pihent és hallottam mikor az orvos mondta a feleségemnek:

— Ne sirjon többé kedves jó aszszonyom, nevensen, örüljön, a halálveszedem elmúlt, éppen most, a forró láz gyorsan lejjebb száll, az ön férjének erős természete legyőzte a halált, a legjobbat remélhetjük.

Tubarózsák.

— július 30.

Tegnap láttam az első tubarózsát. Fehér volt, hófehér a kelyhe és bódító az illata. A tubarózsa a legkedvesebbik virágom. Elbeszélgettem vele sokszor, csendes, szellemjáró éjszakákon. Még valakinek a legkedvesebbik virága a tubarózsa. Én szeretem a valakit, a valaki azonban nem szeret engem, a mit a boldogult Heine az élet legócskább, de legsötétebb tragédiájának mond. És igaza van. Elbeszélgettem velük sokszor, csendes, szellemjáró éjszakákon. A fejemet a kezemre hajtva, kérdő szemekkel meredek rá a fehér virágra, amely ott illatczik előttem az íróasztalon. Magányos, árva virág, amelyet elszakasztottak, akikkel egy száron nevelkedett, a testvéreitől, akik messze tőle, csokorba kötve elvándoroltak a valakihez.

A valaki egy hófehér homloku leány. Fialtal leányok, a kik csokrot kapnak rajongó ifjaktól — vigyázzanak. A mosolygó virág, amelynek illatát olyan mohón szívják be: az árulójuk. A mollükre tüzik ugy-e a virágot, a szívük fölé? Amikor megszagolják a leheletük és az ajkuk meg-megéri őket? A mikor nem tudnak felelni olyan kérdésre, amelytől az arcukba szökik a vér s eláll a szívverésük, — oda hajolnak a virágok fölé és azoknak szíjják el remegő ajkkal a választ, amit olyan jól esik titkolni? A mikor nyugodni megy a leányszoba hófehér csöndjébe, magukkal viszi őket? Vigyázzanak, mert a virágok látnak, hallanak és éreznek, miként az ember. Megérik a szívük dobbanását és szerelmesen simulnak a keblükhöz. Beszívják a leheletüket és megcsókolják az ajkukat, kihallgatják a titkaikat és a leányszoba csöndjében ellesik a sóhaj-tásaikat, hova szállnak, kihez térnek meg? És mindenkor ugy van, hogy a virágjaik közül egy ott marad, a honnan küldték. A rajongó ifjakban sok a rajongás és van egy jó adag ravaszság is. Tudják azt a bohó hitet és hiszik is, hogy az egy szárról tépett testvérvirágok, ha elszakasztják őket egymástól, éjente összejönnek titkos, hangtalan beszédre, a légen keresztül és elmondják egymásnak a sorsukat. A poéták, szép kisasszonyok, fnra egy nemzetség. Mindmegannyi etimológus. De míg azok perzsául, törökül és tatárul beszélnek, addig ők a szélnek, a madaraknak és virágoknak a nyelvén értenek. És minden rajongó ifjú kissé poéta, aki ellosi és kihallgatja, amit az ő egyszál virágának elbeszélnek a csokorba-kötött, a valakihez vándorolt virágok...

A valaki újságot is szokott olvasni és olvasni fogja bizonyára ezeket is. És ezentel nem fogja keblére tűzni a tubarózsacsokrot és nem viszi magával aleányszoba csöndjébe. Mert tudni fogja, hogy van valaki, aki csendes, szellemjáró éjeken elbeszélget a fehér-virággal, a ki néki az árulója. Aki elmondja, hogy a valaki, arca fehér, hófehér, miként az ő kelyhe. Aki elmondja, hogy milyen nevet dobog ki a szive rendetlen hip-hoppal és elmondja azt is, hova szállnak sóhajai és kihez térnek meg.

A rajongó fiuk, a kiknek közös a sorsuk, a nevük legyen akármi is, ilyenkor kétségbeesnek. És ugy szeretnék szétmorzsolni a könyfakasztó hirhozó virágot, a mely olyan könyörtelen. — A tubarózsa nem az, — könyörtelen és jó, körülbelől hódító, lankasztó illatával s álomba ringat, édes, szép álom. A valaki ott ül a közelemben és én a két kezét a kezemben tartom. Aztán megsimitom a haját és a szemé közzé nézek és lecsókolom azt. Micsoda világ ragyog ott a lecsokott szempillák árnyé-

kában! És beszélgetünk. Miről? Egy virágról, amelynek csak két lakója van, a valaki meg én — és kettőjük számára a nagyvilág minden boldogsága. Gazdag osztályrészt! A könnyek végigperregnek az arczomon a boldogságtól... És mindezt a tuba-rózsza teszi...

De egyszerre szerte foszlik az álom és váge az álmodásnak. Nem maradt belőle semmi, semmi, csak a könnyek az arczomon... A lámpa fénye nagyot lobbanva alszik el s a sötétből sejtelmesen világlik elő a tubarózsza fehérsége...

Tegnap láttam az első tubarózsát és tegnap láttam a valakit. És most jön a tubarózsák szezonja, a szellemjáró éjszakák titkos beszédeinek a szezonja. Édes valaki, a kinek bármi is a neve, de egyforma a szíve, könnyű-rüljön meg azokon a rajongó fiukon, akik értenek a virágok nyelvén. És tüzze a keblére a tubarózsákat és ne zárja ki őket a leányzóba hófehér csendjéből.

De a valaki ujságot is szokott olvasni és olvasni fogja bizonyára ezeket is...

Kladó.

Nagy katasztrófa Pécsen.

— A városháza felrobbanása. —

Óriási szerencsétlenség tartja izgalomban Pécs város lakosságát. A városház egyik boltjában, melyet Köszl János fűszerkereskedő bérel, eddig felderítetlen okból tegnap délelőtt fél 9 órakor az ott felhalmozott rakéta és lőpor felrobbant. A városháza előtt van a sűrűn látogatott hetipiac, melynek népe a borzasztó detonációra ijedten iparkodott menekülni. A robbanás által keletkezett légnyomás a városháza előtt felállított vásáros bódékat, állványokat szerte szórta, az üzletből hatalmas füstoszlopok törtek elő s a sebesültek jajveszékélése és hörgése töltötte be a levegőt. A tüzoltóság csakhamar kivonult s a tüzet fél óra alatt eloltotta. Az üzletből a tűz lokalizálása után kihordtak három koromra összegett holttestet. A sérültek száma meghaladja a kétszázat, a kiknek nagyobb részét a közeli irgalmasoknál ápolják. Legsúlyosban *Aidinger* János polgármester, kir. tanácsos sérült meg, a ki a robbanás pillanatában az üzlet előtt állott s a kit a légnyomás több ölnyre elhajított. A polgármester arcából az ekzpozíció ereje kiszakított egy darab húst s ezenkívül nyakán, mellén és jobb lábán szenvedett jelentékeny sérülést.

A katasztrófáról az alábbi részletes tudósítást adhatjuk:

Baranyavármegyének székhelyén, a kies fekvésű Pécsen csütörtöki napon mozgalmas élet van. Már a hajnali órákban egész népvándorlás indult meg a nagypiacra, mert itt tartják a heti vásárt. Itt van az ódon városháza, mely homlokzatával a piac felé néz, míg a királyutjai részén mely a pécsieknek az, a mi a fővárosiaknak a váci-utca csupa boltok vannak. E téren van a takarékpénztár, a török mecsetből átalakított plébániatemplom, gimnázium, több elegáns kávéház, a városházától délre pedig a régi siklósi kapu helyén az irgalmasok kórháza és temploma. E nagy tér csütörtöki napon festői látványt nyújt, a hegyháti járás bokorugró szoknyás csinos menyecskei, leányai békés egyetértésben árulják a gyümölcsöt, tejet, turót, tojást a csontos képű sváb asszonyokkal és ríktó viseletű sokácz vászonnéppel.

A vérrel borított nagypiac, melyet a

hatvanas évek elején Széchenyi-térre kereszteltek, csatamezőhöz hasonlított. A sérültek nagyrésze a hetivására beözönlő falusi emberekből állott, a kik közül ötvenet az irgalmasok kórházába vittek. Az irgalmasok a könnyebben sebesülteket bekötötték és elbocsátották. A súlyosan sebesültek közt van Oberhammer Antal rendőrfogalmazó, a kit a városi kórházba vittek, Ludwig Ferencz dr. városi orvos, a könnyen sebesültek közt Opris Péter posta- és táviráda igazgató, Kisaszondy Ferencz megyei tisztviselő.

A mint a kivonult tüzoltók a tüzet elfojtották, a hivatalos vizgálatot Göbel Kálmán kir. törvényszéki bíró, Zsolnay György főügyészi helyettes és Vaszary Gyula ejtették meg a helyszíni szemlét s megállapították, hogy Köszl ki maga is súlyosan megsebesült a tilalom dacára a Wertheim-szekerényben tartott nagyobb mennyiségű lőport. Valószínű, hogy égő szivarral nyitotta fel a szekrényt és ez okozta a katasztrófát. A robbanás ereje leemelte a pénzszerény tetejét s a lámpák átcsaptak a kirakatban levő rakétákra s azok sutorogva repültek a vásáros nép közé. A robbanás kerületében 200 méternyire az összes ablakok darabokra törtek.

A városház régi rendszerű bolthajtásos épület s ennek köszönhető, hogy nem az egész városháza repült a levegőben, azonban így is nagy a kár. Az épület megrongálódott, asztalok egymásra dőltek, tintatartók felfordultak, butorok összetörték. A hatalmas épület összes ablakai betörték. A pusztítás nyomai meglátszanak az egész Széchenyi-téren. A detonáció elhallatszott a város legtávolabbi részéig. Sokan azt hitték, hogy bombát vetettek a városháza ellen, mások, hogy a torony ledőlt.

Szülők jajveszékelve keresték gyermekeiket, férjek feleségeiket, asszonyok férjeiket. Igen sokan súlyosan megsebesültek. Frankl Tódor vendéglős fején és alsó testén sebesült meg, özv. Goldschmidtnének fülét vitte el egy szilánk. A piaci kofák és elárúsítók mind megsebesültek. Az égő rakéták messze röppentek fel, pattogva, égetve, pörkölve meg az embereket. Soha ilyen tüzijátékot az ember még nem látott.

A tűz csillapultával a boltból az árukat az utcára dobták: az egész piacot a közönségtől a katonaság elzárta. Az egész Széchenyi téren véresomók láthatók. A városban óriási izgatottság uralkodik és mindenki elítéli, hogy a város közepén robbanékony árukat tartó kereskedőnek boltja lehetett. Nálunk Debreczenben a városháza alatt még fűszer-üzletet sem euednek meg.

Tegnap délelőtt 9 órára városi közgyűlés volt hirdetve és még szerencse a szerencsétlenségben, hogy a katasztrófa később nem történt, a mikor a városi képviselők szintén ott lettek volna. A sebesültek számát 200-ra teszik. Sok sebesült nem vett igénybe orvosi gyógykezelést úgy, hogy tényleg nem lehet megállapítani a sebesültek számát, kik közül többet operálni kell, sokan pedig halálos sérülést szenvedtek. A piacot a rendőrség és katonaság még a déli órákban is elzárva tartotta.

Theoria és praxis.

Irta: Doktor.

Millennárius ünnepet ülünk, ünnepel a kormány, a nemzet, egyesek és testületek. Kongresszust kongresszus vált fel és ősi szokás szerint bankettet-bankett. Az egyesületek összejönnek, megbeszélnek bajukat, végezetül — re bene gesta — nagy áldomást esapnak és — marad minden a régiiben.

Hasonló auspiciumok között indul

meg a napokban a közegészségi és orvosügyi kongresszus. Programja: több napra terjedő tárgyalás, a fővárosi szórakoztató és mulató helyek megtekintése, egy pár nagyobb vendégszerető és reklámozó vállalat, részvénytársaság meglátogatása és az orvos ügy rendezve lesz!

Ha az előbbi kongresszusokat figyelemmel kísértük, mindnek ugyanez volt a programja, csaknem ugyanazok előadói és éppen olyanok eredményei, mint valószínűleg ennek is lesznek. A kongresszus lefolyása nem más, mint napokra terjedő, alig látogatott theoretikus előadások, egy csomó statisztika, mely mindent megmutat, csak éppen a valót nem, örvendtes felemlítése a segélyző egyletek szaporodásának, kötetekre menő intézkedések, rendeletek a magán és még inkább a hivatalos orvosoknak, — melyek mindegyike annyira theoretikus, hogy a praxisban használhatatlan-, a már unting megbeszélte lakásszellőztetés és végezetül egy pár szó az évek óta vajudó, de soha megvalósulni nem tudó kamara-ügyről.

Nem lehet tagadni, hogy az annyira fontos közegészségügy sok-sok tanácskozást igényel; halad a tudomány, újítás mindig kell. Ezek arányában nő, szaporodik az orvos kötelessége; minden egyes kongresszus és utána kötetekre terjedő miniszteri rendeletek szaporítják, de egyszerűségi meg is nehezítik az orvosok munkáját. A tisztán theoretikus alapon kidolgozott intézkedések csaknem kivihetetlenek a praxisban, a halvaszületett, bürokratikus eszmék megbénítják a hivatalos orvosok kezeit és praktikus kivihetlenségük miatt határozottan kárára vannak közegészségügynek. De hát nem esoda! A központi iroda mindentudó, a theoria az irányadó; nincs senki, ki a vidékről felemelné szavát; a városi orvosok örülnek, ha eleget tehetnek a miniszter rendeleteinek; a vidéki hivatalos orvosok meghalni se érnek rá, de ha szólának is, ki hallgatná meg őket, mikor felettes forumaik a szolgabírák! az orvosegyesület pedig, élükön a nagyhirű orvosokkal, megelégszenek egy pár ferde kezű, satuya lábu, lyukas dobhártyájú, hibás szemű s több eféle ritkább beteg egymásközötti bemutatásával s azt hiszik, hogy rendeltetésüknek eleget tettek!

A világon minden egyesület, legyen az ipari, kereskedelmi, vagy bármilyen is, igyekszik megvédeni a maga érdekeit, csak éppen az orvosok azok, kik kötelességeket, terheket kapnak, de jogaikat, létezőiket senki sem védi! Mérvadó helyen nincsenek szószólók, a parlamentből hiányoznak képviselők, dusjövendelmű, befolyásos kartársaik nem törődnek kollegáikkal, tétlenül nézik, hogy munkájukat méltánytalanul kiaknázzák, a tisztességtelen, szemérmetlen hazug reklám ellen semmi szavuk; kuruzslóktól, csodadoktoroktól hemzseg a város és mindezek ellen oltalmat senki sem ad!

A humanismus örveve alatt nyakukra hagyták nőni a kerületi segélyző és a rengeteg számú magánjótékonyági egyleteket, melyek csak az orvost moleztálják, az orvos ingyenes munkáját kivágják, nem pedig a beteg érdekeit szolgálják. Tétlenül nézik ezek működését, indolenciájuk nagyobb bátorságuknál, hogy szembeszálljanak velük; a szegény-ügy és ingyen gyógykezelés hangzatos czime alatt hagyják őket azokra is kiterjesztetni, kik ebből is üzletet csinálnak az orvosok rovására és nem akarják, mert lehetetlen, hogy ne tudnák, észrevenni a létüket mindinkább fenyegető veszélyt.

S mind e bajok következtében, melyeket csirájában is eliehetett volna fojtani, de most is lehetne ellenük tenni, oda jutottunk, hogy nálunk az orvosi foglalkozást teljesen leszorították, az öt joggal megilletett méltóság teréről és a

legsilányabbul dotált mesterségek között juttatták! Hiszen maholnap az orvosi mesterség szakad iparág lesz diploma nélkül is, mikor úgy a rend örei, mint a tiszt orvosi hivatal és orvos egyesületek télenül nézik, hogy kuruzslók, díjnokból lett csavargók, uri életmódra vágyó javasasszonyok, fuccér fodrászok, borbélyok bejelentve nyitlan üzük manipulációikat!

És aztán csodálkozunk azon, ha a nép kerüli, az egyet diffamálja orvosát, az orvos munkájából 70% fizetetlen marad, nem is szólva az annyszor szegényítőleg, alamizsna módra nyújtott garasokról.

Ezek azok a külső okok, melyeknél fogva az a része is szenved az orvosoknak, kiknek morális érzékük tiltja a tisztességtelen eszközök igénybevételét, ezek az okok, melyek az egész orvosi kar erkölcsi és anyagi állását anyira veszélyeztetik. Ezek ellen tessék intőző és nem intőző urak rendeletet adni és serumot feltalálni!

Nyilvános nyugtázás.

— Elszámlolás a népnépegyeztről. —

Ezelőtt három héttel a nagyerdő bérlői népnépegyezésére kérték fel egy tizenkéttagú bizottságot. Akkor a bizottság kijelentette, hogy csak az esetben lép akezióba, ha a Nagyerdő bérlői kötelezőleg kijelentik, hogy minden eshetőségre tekintet nélkül, minden anyagi rizikót magukra vállalnak és a tisztajövedelem jelentékeny részét a rendezőség által meghatározandó jótékonyezelra a bizottság elnökéhez juttatják.

Igy lépett akezióba a bizottság s a megtartott népnépegyezés számadását az alábbi levél kíséretében ma terjesztették a rendezőbizottság elnöke elé a Nagyerdő bérlői.

A levél tartalma a következő:

Tekintetes Márk Endre ügyvéd urnak, mint a millenniumi népnépegyezés rendező bizottsága diszelnökének.

Helyben.

Midőn a Tekintetes elnök urnak, ugyszintén az ünnepély rendező bizottság minden egyes tagjának az ünnepély rendezése körül kifejtett buzgó fáradozásaiért köszönetet mondunk, egyttal rendezéssel a felmerült kiadásokról szóló kimutatásunkat ígéretünkhöz képest híven betérjesztjük.

Bárha az 1188 frt 41 kr bevétellel szemben 1072f. 85k. kiadásmerült fel, mégis mi Debreczen város polgárai jönevünk megóvása érdekében minden áldozatra készek vagyunk s hogy egyttal a rendezőségnek a jótékonyág érdekében kifejtett buzgólkodását méltányoljuk, s a 115 frt 16 kr tiszta jövedelmet a sajátunkból ezennel 250 frt az az 500 koronára egészítjük ki.

Tisztelettel megkérjük a Tekintetes diszelnök urat, hogy a jelzett összeget egyetem és katolikus gymnasium javára nagyobb, az ágostai, ev. ref. és izraelita iskolák javára pedig kisebb arányban kiosztatni méltóztassék.

Ismételt köszönetünk kifejezése mellett, maradtunk

hazafias tisztelettel
Boronyás József és Társa.

A kiadás és bevételekről szóló kimutatás a következő:

8. Pénztárnok a 2 frt. 16 frt. 15 felügyelő a 1.50 frt. 22.50 kr. Pénztárnok és felügyelők részére sör 34 frt. Ugyanezeknek délután egy hordóser 7. Katonazenének 4 hordó ser a 7 frt-ával 28 frt. Műkedvelők előadás költségei 106.80 frt. Terem és világítása 64 frt. Leidenfrost számlája füge, narancs és édességek 21 frt. Mézoskalács Bódogh Gy.-tól 5 frt. Játék-

szerek Rosenberg-bazár 22 frt. Paczeltnek csokorokért 37 frt. Kellékes, Sugó, frizerné, Krémer és fodrász harminczhat forint. — Szallagok, jelvények 4 frt 60 kr. Elveszett, eltört és nem kézbesíthető anyagok 27 frt 40 kr. 21 napra írásbeli dolgozattokért E. J. alkalmazottnak 30 frt. Versenydíjak készpénzben és ajándéktárgyakban 31 frt 40 kr. Czirkusz, szinpadállítás, tűzijáték és fa-nyaga 173 frt 50 kr. Nyomatványok számlasz. azok exp. 96 frt. 800 méter girlandkötés hozzávaló anyaggal 36 frt 70 kr. Boránd diszítési díja 38 frt. Mozsár ágyu, szállítás, puska por hajdukezelőnek díja 9 frt 50 kr. Rend. díj 16 frt. 10 jegyszédő a 1 frt. 10 frt. Léczek, deszkák, czölöpök s azok fuvarozása 32.80 kr. Szegok, karikák, hinta, kapesok, horgok, drótok 8,50 kr. Pénztár asztalok bérlete 12.50 kr. Hinta, kötél, ünnepély bélyegzők 12 frt. Versenyre kirendelt taligások díja 4.80. Ünnepély napján taligás 3.60 kr. Ácsok és munkások, napszamosok, diadalkapuk, gyermekjátészóter, onnivaló kapuk felállításához 54 frt. Ünnepély napján bérkocsisnak 2.50 kr. Táviratok 2,10 kr. 3 Szindarab egynek szerepezése 2.60 kr. Kérvényekre bélyeg, tanáshoz, rendőr, pénzügyigazgatósághoz 2 frt. Aprókiadások, papír, toll, tinta, másolópapír, expedíció papír, kisebb szükségletek 10 frt 60 kr. Lebontások, ácsok és munkások, meg nem vett anyagok fuvarozása stb. 42 frt. Kocsi 21 uap előkészület alatt felkérésére 10 frt 40 kr, összes kiadás 1072 frt 85 kr, összes bevétel 1188 frt 41 kr, tiszta maradvány 115 frt 56 kr.

A fenti kiadásokról szóló kimutatás bármely tételéről igazoló nyugtát Boronyás és Társa irodájában bárki által megtekinthető.

A rendező bizottság nevében Boronyás József és társának, az ünnepély rendezésével felmerült nagy áldozatkészségért, a jótékonyezelra kezeimhez juttatott ötszáz koronáért köszönetemet fejezem ki. A bizottság intézkedéséhez képest ez összegből száz ötven korona az ev. ref. egyetem, százötven korona a kath. gymnasium, száz korona az ágostai, száz korona az izraelita iskolák javára fog meg a mai nap folyamán fordíttatni.

Márk Endre,
rendb. elnök.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A berlini polgármester a kiállításon.

Budapest, július 31. Kirschner, berlini polgármester bejelentette budapesti látogatását. A kiállítás megtekintése után tanulmányozni fogja közintézményeinket, közlekedésünket.

Méhkiállítás és méhészeti kongresszus.

Budapest, július 31. Az élő méh-kiállítás augusztus hó 20 án nyílik meg, 300 méh-családdal. A méhészt kongresszus ugyanakkor nyílik meg, melyre 600 tag jelentkezett.

A vásárcsarnok leégése.

Budapest, július 31. A fővárosban tegnap leégett vásárcsarnok felett megtartott tűzvizsgálat kiderítette, hogy a tűzvészt a bádigosok gondatlansága idézte elő. A kár 70,000 frt.

Reménytelen szerelemből a halálba.

Budapest, július 31. Pécsről távirják a következő megrendítő esetet. Láng Adolf iván-dárdai gazdag zsidónak

19 éves leánya beleszeretett az apja szolgálatában állott kocsisba. Tudva azt, hogy házasságukhoz a leány szüleinek beleegyezését úgy sem nyerhetik meg, a közeli határedőben falakasztották magukat. Halva találták meg őket.

Dynamit robbanás.

Budapest, július 31. Marseilleben az utcán egy dinamittal telt edény felrobbant. A robbanás csak anyagi kárt okozott.

Vonatösszeütközés.

Budapest, július 31. New-Yorkból távirják, hogy Atlanti-Cytiben vonatösszeütközés volt, mely 50 halált okozott.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az írtató, kiadó-livatal s az irattárfelnek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Augusztus 2.

(Felhívás a város hazafias közönségéhez.)

Az általános örömben, mely most minden magyar szívet betölti, midőn Magyarország ezeréves fenállását ünnepeljük, — fájó érzés vegyül. Gyászolani hivlak titeket, az e város melletti csatában elesett hősök véráztatta sirjához! . . . Ismeritek a nagy tragoediát . . . Midőn már-már beteljesedni látszott a nagy magyar jóslata, rárohant ez árva hazára a felbérelt ellen:

„Mely poklok mélyéből idéz
Viszályok angyalát,
Hogy vérszinnel borítsa be
A béke hajnalát.”

S a kised magyar nemzet megmutatta, hogy ereiben még ősi vér buzog; sikra szállott, küzdve, védve ősi szent jogát, pedig Isten, ember elhagyta . . . Hiába, volt a küzdelem. A legmagasztosabb ügy felett diadalt aratott a durva erőszak s a küzdők elbuktak de a bukás is dicső volt, mert fenmaradt az eszme, csak a testet ölték meg, a lelket nem . . . Itt folyt a végtusa . . . Itt ásták meg a sirgödört . . . Oh szent nekünk e hely, hiszen hazánk szabadságáért küzdő bajnokok vére áztatta azt. Levett kalappal kell megállanunk ama hősök hamvai felett, a kiknek köszönhetjük, hogy a magyar még nem halotti test, hogy a nemzet bukásában is nagyszerű maradt, hogy most büszkén zenghet a dal az ezer éves szép magyar hazáról.

Unnepejünk! Hiszen még nem halt ki szivünkben a szabadság szeretet. E névtelen hősök sirja felett a szellő hadd susogja, mint tudtak népet, hazát, szabadságot szeretni s meghalni érte. Tanuljunk belőle mindannyian!

Ti hozzátok szólunk agg apák, anyák! kik állottatok az óriás sir körül, jertek el újra a sirokhoz, vezessétek vissza lelketeket a fájó multba!

Ti hozzátok szólunk meglett férfiak! Ti reátok szállott az apák szent öröksége, jőjjetek, mutassatok példát gyermekeiteknek, merítsetek új erőt a szent örökség megvédésére!

Ti hozzátok szólunk ifjak! kik lelkesültök nagy eszmék után, jöjjetek, oltások fogékony lelketekbe e szent sírok felett a szabadság magasztos érzését!

Te hozzád szólunk Debreczen nagy közönsége, óh jöjjetek mindannyian s a hamvak felett az ünnepélyes perczben legyünk mindannyian egy akarattal, röjjük le méltóan a hála, a kegyelet adóját a szabadság bajnokai iránt, hogy elmondhassuk a költővel az új ezredévek hajnalán:

„Egy nemzet gyásza nem csak leverő.
Nép, mely dicsőt, magasztost így magasztal,
Van abban élni hit, jog és erő!”

A rendező bizottság
nevében:

Bagaméry Károly,
jegyző.

Az ünnepély programja a következő:

I.

1. Gyülekezés 1/2, 4 órakor a kollegium előtt.
2. Indulás 4 órakor a honvéd temetőbe.
A honvédsíroknál.
3. Szózat. Énekli az ács ifjuság dalegylete.
4. Emlékezés tartja Kis Pál 4 jh.
5. Öseink emléke Huber Károlytól. Előadja a kereskedő ifjak dalegylete.
6. Ünnepi óda. Irta Fél Boldizsár 3 jh., szavalja Bagaméry Károly 3 th.
7. Milleniumi induló Zimaitól, énekli a munkás dalegylet.
8. Bevonulás.

II.

Az emlékkertben.

9. Kossuth-dal Gaáltól, előadja a városi dalárda.
10. Alkalmi költemény, irta Kovácsy Kálmán 1 th., szavalja Szabó Antal 3 th.
11. Hymusz, énekli a városi dalárda.

— **Személyi hírek.** Rásó Gyula királyi tanácsos alispán, a tisztújításokról hazaérkezett s elfoglalta hivatalát. Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány hat heti szabadságidejéről hazaérkezett s a hivatalt Végh Gyula helyettes főkapitánytól átvette.

— **Id. Puki Pál temetése.** A puritán becsületesség mintaképe a derék, magyar hazafi típusza volt az atiszteleire és szeretetreméltó elhunyt ósz férfiu, kinek földi részeit tegnap délután 5 órakor nagy részvét kísérte az örök nyugalom helyére. Id. bizáki Puky Pált, Puky Gyula debr. kir. táblai elnök edes atyját temették. A 85 évet élt nemes öreg ur nem viselt, nem keresett nagy hivatalokat; az emberi kor legszélsőbb határáig terjedő hosszú élete csöndes munkában, zajtalan tevékenységben és a családja iránt való nagy szeretetének megnyilatkozásaiban telt el. Id. Puky Pál 1811-ben született Káván. (Pestm.) Közhivatalokat nem viselt, mindössze 1838—39-ben volt pestmegyei esküdt, Batta Sámuel főszolgabíró mellett. Érdekes megemlíteni, hogy az özv. Batáné ma is él, 101 éves s midőn az öreg ur tavaly meglátogatta, a százados aszszony azzal fogadta a 84 éves aggastyánt: „Hogy vagyunk kedves öcsém uram? Bizony kissé megöregedtél!” 56 év óta nem látta egymást a két öreg. 1839-ben magánéletbe vonult Szendrőbe, hol családi birtokán gazdálkodott s ugyanott 1848-ban a szabadságharc alatt mint a szendrői nemzetőrség kapitánya működött. 1849-ben Alsó-Mérába (Abaujmege) költözött s ottani birtokán gazdálkodott 1884-ig. Nagy érdeklődéssel viseltetett hazája és egyháza ügyei iránt és azokban mint magán ember is tevékeny részt vett A patriarchális öreg ur a legnagyobb tiszteltnek, szeretetnek örvendett. Neje halála után, kivel több mint felszázadig éltek együtt s arany lakadalmukat is megtar-

tották, tizenkét évvel ezelőtt egyetlen gyermekéhez Gyulához költözött s azzal együtt jött Debreczenben is. Nyaranta öcséséhez Puky Mártonhoz, kivel kölcsönösen erős testvéri ragaszkodással viseltettek — ment, annak Czepléd melletti pusztájára. Az elhunyt gondolkodás módjára, hazafiasságára jellemző e két epizód. Még Szendrőn, az akkor 6 éves Gyula fiának egy kis kalapácsot készítette. A kovács azon kérdésére, hogy mire való az a gyermeknek? azt felelte: olyan eszközt akarok jókor a kezébe adni, mely symboluma legyen a becsületes munkáságnak. A másik 1848-ban történt. Mint kapitány mindennap gyakorlatot tartott a nemzetőrökkel. Fia, Gyula kérte, hogy őt is vigye magával. Fia kérését szívesen teljesítette, sőt nemzetőr ruhába öltöztette és puskát adott a kezébe, aztán a következő utasítást adta neki, miközben a nemzetiszínű zászló mellé állította: *Te csak ehhez társd magad, ezt el ne hagyd soha!* Szerető családja körében boldogan élte utolsó éveit, csak egynehány hónap óta kezdett betegeskedni, míg szép élete három nap előtt véget ért. Temetése tegnap folyt le nagy, intelligens közönség jelenlétében. Képviselve voltak a városi tanács, a polgári hatóságok, a kir. tábla, kir. törvényszék, kir. ügyészség testületileg, vasuti üzletvezetőség és csaknem mindnyájan az itthon lévő előkelő állású férfiak, köztük dr. Wolaffka Nándor v. püspök-plebános Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, Kiss Albert, Jóó István, dr. Kola János, Mitrovics Gyula, Géresi Kálmán stb. A tábla kerületének összes törvényszéki elnökeitől részvétiratok, illetve táviratok érkeztek, ezenkívül több járásbíróstól és kir. ügyészségtől. A helybeli kir. törvényszék, járásbírórság és ügyészség értéke szép koszorút helyezett a koporsóra, melyet egészen elborítottak a pompás virágok, szalagok. A kir. táblai elnök Széchényi-utezai kerti nyári lakásáról a kistemplomba vitték a halottat, ahol Dicsőfi József lelkész mondott felette megható imát. Aztán a Kossuth-utezai temetőbe kísérte a gyászmenet a megboldogult földi részeit, ahol elhelyezték a csöndes sírban. A díszes temetésen, amelyet Kernács Gy. „Kegyelet” vállalat rendezett, közreműködött a városi dalegylet is. A szebbnél-szebb koszorukat külön kocsival vitte és a koporsót előkelő nagy számú közönség kísérte örök nyugvó helyére.

— **Disz esperes.** A szatmári ev. ref. egyházmegye Isaák Dezső és Biki Károly elnöke alatt folyó hó 29-én a szatmári egyház tanácstermében rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya a beteg esperes Szarka Boldizsár lemondása s az ebből folyó intézkedések megtétele volt. Az esperes lemondó levelét tudomásul vették, érdemeit jegyzőkönyvbe iktatták. Elhatározták továbbá, hogy a gyűlésből részvétiratot intéznek hozzá s egyszersmind megválasztották az egyházmegye disz-esperesévé. Az egyes gyülekezetekhez ugyane gyűlésből körlevelet indítottak, melyben felszólítottak, hogy az új esperesre való szavazataikat jövő augusztus hó 14-ik napjáig egyh. megyei gondnokhoz Nagy-Szekerésre küldjék be.

— **A „Debreczen” következetessége.** Lapunk egyik közelebbi számában feltűnő, ko.npakt betűkkel szedve emlegeti minden újságírónak azt a legfőbb törvényét, hogy mindent szabad és kötelesség írni, ami igaz és semmit sem szabad írni, ami nem igaz. Mégis nevezett lapársunkkal megesett az a malőr, hogy ugyanazon számban megengedte magának olyan dolgok közzétételét, amelyek annyira állanak a valóságtól, mint Makó Jeruzsálemtől. Nem tudjuk honnan vette a Debreczen a városi közgyűlésről írott tudósításába azt, hogy Márk Endre 21 tagu bizottság ki-

küldését javasolta, hogy ezt Simonffy Imre polgármester vagy a tanácsnak bármelyik tagja is a megkötött szerződés felbontását tanácsolta volna. Pedig ilyeneket közülök senki nem mondott. Máskor legyen hát a lapárs következetesebb! És tartsa meg az újságírás legfőbb parancsát!

— **Ismeretlen öngyilkos.** Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a Wieder-féle korcsmában egy ismeretlen zsidó ember tegnap felakasztotta magát. Az illetőt mit megírtuk a közkörház hallottas kamrájában tettek ki közszemlére ignoszkalatás czéljából. Mint a ma délelőtti rendőri vizsgálat kiderítette az ismeretlen Pál András 56 éves kiskvárdai illetőségűnek jegyezte be magát a vendégkönyvbe. Valószínűleg ez is csak álneve volt az idegennek.

— **Betörés.** Érdekes betörést követelt el egy eddig még ismeretlen tettes a Kar-utzán Némethy János gazda házában, melyet most Elek József használ bérben. Elek a tanyán tartózkodik s csak egy leány maradt a háznál, a ki az udvaron aludt. Az éjjel valaki az egyik utcai ablakot felfeszítette s behatolt a szobába, a hol a szekrény mindhárom fiókját kinyitva, az azokban levő ruhaneműket széjjelszórta s a tükör mellett levő ezüst órárt és lánczot földhöz vágta, azonban semmit sem vitt el magával, megelégedett azzal, hogy a házban mindent összehányva hagyott. — Reggel a leány, aki semmi zajt sem hallott egész éjjel, jelentést tett az esetről a rendőrségnek, amely most a különös betörőt erőlyesen nyomozza. Valószínű, hogy az egész csak boszu műve akart lenni.

— **A rendőrség közönye.** Ilyen czímmel a D. R. U. ma reggeli számában hosszabban foglalkozik Tápai csodatorvos ügyével s kárhoztatja a harmadik kerületet, rendőrkapitányságot, a miért az elhanyagolja az ügyet és emiatt Tápai már annyira biztonságban érzi magát a rendőrség részéről, hogy kocsin látogatja meg a nála százával gyógyulást kereső köznépet. Ezzel szemben a harmadik kerületi kapitányság lapunk útján kijelenti, hogy igenis Tápai Mihály a legszigorubb ellenőrzés alatt áll, töle az összes gyógyszereket elszedték, ügye a vizsgálóbírónál van s Szász Sámuel rendőrbiztos naponként kétszer is meglátogatja, nehogy a csodadoktor rendelkezéseket tegyen. Ilyen körülmények között a harmadik kerületi kapitányságot semmiféle mulasztás nem terheli s a D. R. U. vádjá nélkülözi a komoly alapot.

— **Leégett vásárcsarnok.** A budapesti központi vásárcsarnok tegnap reggel — mint már távirataink között jeleztük — kigyuladt. Az egész tetőzet és az épület farészeinek nagyrésze a lángok martalékává lett. Az épület teljesen tűzmentes volt. Csupa kőből, vasszerkezetből és üveg oldalfalakból áll. Egyetlen éghető rész benne a bádoggötőzet belső fabelése amely csak alulról gyulhat ki. Rendes körülmények köz t a tető magas volta miatt ide tűz nem is hatolhat. Csakis úgy gyulhat ki tehát, amint tegnap kigyuladt, amikor bádogos munkások dolgoztak rajta s valami forrasztó edénynek a tüze idézte elő a veszedelmet. A ketős fedélzet miatt a tűz megfékezés nehezen ment, mivel a vizet alulról kellett a tetőre fecskendezni s felülről a bádoggötőzet miatt nem lehetett a gyorsan terjedő tüzhöz férni. Sikerült azonban mégis meggátolni a tűz elharapodzását s így csak a csarnok főhajójának tetőzete égett el mintegy hatvan méter hosszúságban. A főhomlokzat, a mellákhajók s az egész belsőberendezés sértetlen maradt. Szakértők legfeljebb 50—60 ezer forintra becsülik a kárt, amely talán kevesebb lesz, ha esetleg a tetőzet vasszerkezetét a tűz nem tette használhatatlanná. — A központi vásárcsarnok a Főzámterem emelkedik. Telke 10.400 négyszöglet foglalt el s építése 1 millió és 900 ezer forintba került. A hatalmas épületet Petz Samu műegyetemi tanár, a kiváló műépí-

tész tervezte, a ki előzőleg megnézte az összes európai vásárcsarnokokat. Gyönyörű renaissance-stilusban tervezte meg az épület főhomlokzatát, amely színes téglaburkolatával s karesu, impozáns tornyai-val impozáns benyomást tesz. Amilyen díszes az épület külseje, épen olyan mintaszerű belső berendezése. Villamvilágítás, lift, hűtőkészülékek vasut, csinos rácsos helyek állanak az elárutók rendelkezésére. Az egész épület és a belső berendezés annyira készen volt, hogy már tíz nap múlva át lehetett volna adni a fővárosnak. A megnyitást csak azért tervezték októberre, mert nem volt készen a csarnokhoz vezető vasúti vágány és alagút, amely azonban javában dolgozik.

— **Egy ideges asszony gyomra.** Odessába június 6-án érkezett Yaltából A. ur, egy krimi üzletember, beteg nevével. Elment az ev. kórház főorvosához, dr. Frickerhez és elmondta neki, hogy neje idegbajban szenved és rohamai közben minden képzelhető tárgyat elnyel. Így a többi közt egymás után elnyelt egy villát, theáskanalat, szegeket, vasat, üveget stb. Megfordult nevével a legjobb charkovi, poltavai, jaltai orvosoknál; végül azt tanácsolták neki, vigye Odessába. Beható vizsgálat után dr. Fricker másnap a nőt többek jelenlétében operálta s gyomrából csakugyan kiszedte — 37 különféle tárgyat. E tárgyak közt, melyek a kórház irodájában vannak közszemlére kitéve, van egy villa, egy három hüvelyk hosszú vasdarab, két theáskanal, egy tü, két szeg (2—3 hüvelyk hosszúak) üvegcserépek, gombok stb. A. né asszony 17 éves korában ment férjhez és 8 fiút és egy leányt szült, kik közül 4 fiu és leány élnek.

— **Tisztek meghívása templomi ünnepélyekre.** A m. kir. belügyminiszter folyó évi július hó 27-iki kelettel következő körrendeletet intézte Debreczen törvényhatóságához: „Hivatalos egyházi ünnepélyek alkalmával a politikai hatóságok feladatát képezi a többi hatóságok és hivatalok meghívása. A végéből pedig, hogy oly helyeken is, a hol katonai térparancsnokság nincsen, a magasabb, nem tetteles állományú tisztek illetően egyházi ünnepélyeken résztvevésére a lehetőség megadassék, felhívom a törvényhatóságot, hogy intézkedjék az iránt, miszerint az ily helyeken az ott nem csupán átmenetileg tartózkodó nem tetteles tisztek a törzstisztektől lefelé, a politikai hatóság, esetleg a községi vagy egyházi elöljáróság részéről a hivatalos egyházi ünnepélyekre meghívassanak és részükre megjelenésük esetén az első padsorokban megfelelő hely kijelöltessek.“

— **Mire jó a gyermek?** Ceylonban a lapokban ilyen hirdetések jelennek meg:

„Jó kövér gyermekek keresetnek családtekül a krokodil vadászatokhoz!“

És ennek az az oka, hogy az ottani szülők tényleg átengedik gyermekeiket e veszélyes célra bizonyos fizetésért. A vadászok kiteszik a gyermeket a víz partjára, a vadász pedig elbuvik a sűrűben. Mikor az éhes krokodilus észreveszi a kövér gyermeket és feléje mászik a partnak, hogy bekapja, akkor a vadász rendszerint a krokodil szemére céloz és rendszeren el is találja. A gyermek aztán nemcsak tisztelet díjat kap, de krokodil peccenyét is.

— **Kinos afférről** beszélnek előkelő fővárosi körökben, a mely életre-halálra menő párbajjal fog a napokban befejezést nyerni. Az affér hősei: F. huszárkapitány, a felesége, született D. grófnő és F. tartalékos hadnagy, egy magas állású tisztviselő fia. F. huszárkapitány egy nagy magyarváros huszárezredénél szolgál, a melynek egyik vidéki kirendeltségének parancsnoka. Állandó lakása is vidéken van. A kapitány szép szőke felesége sürge-

tésére nem rég állandó lakást bérelt a fővárosban a Köruton, hogy az országos kiállítását mind sürjebben látogathassa. F. kapitány a múlt hét első napjait Budapesten töltötte és szerdán utazott el ismét a fővárosból. — Feleségének azt mondta, hogy vasárnap reggel jön föl ismét. Ez idő alatt a hadnagy állítólag állandóan együtt volt a szép asszonnyal. Szombaton reggel egész váratlanul megérkezett F. kapitány és feleségét F. hadnaggyal találta. A kapitány erre egy gyors mozdulattal kardjához kapott s mielőtt még a hadnagy védhetné volna magát, az ujját keresztül vágta. A párbaj csak néhány nap múlva fog megtörténni, a mikor tudniillik F. hadnagy felépül sebéből.

— **Milliomos poéták.** Amit Petőfi zengett egykor, hogy a költő és a sorsharag egy anyaméhből született, ma már anachronizmus, különösen Franciaországban, hol vannak milliomos poéták is. Így a nem rég elhalt Goncourt Ede is közel két millió frankot hagyott hátra műtárgyakban és értékpapirokban. Viktor Hugo milliókat keresett tollával és Dumas fils is milliommossá lett. Hogy a most élő nagy francia írók közt vannak-e még milliomosok, bizonyossággal megállapítani nem lehet, de Zola Emil, akinek átlagos évi 80.000 frank jövedelme van, szintén tehetett volna már félre egy milliót, ha takarékosabb lett volna. Sardou eddigi drámáiról pályáján három millió frankot vett be tantémekben, de meg nem takarított még egy milliót se. A német írók közt csak Freytag Gusztáv gyűjtött egy milliócskát, de milliommossá lehet még Suderman is, ha csak úgy megy a dolga, mint eddig, ha még egy pár olyan színművet ír, mint a „Beesület“ vagy az „Othón“, melyek eddig 350.500 márkát jövedelmeztek neki. Spielhagen, ki minden évben egy regényt ír, nem takarított meg semmit. Ebersnek 30.000 márká évi jövedelme van, Heyse, a legkiválóbb német novellista tünhető jólétben él. Az angol írók közt csak kettő van milliomos, de nagyon sok olyan angol regényíró van, ki 1000—2000 font sterling évi jövedelemmel rendelkezik. A világhírű Ibsen azonban nagy sikerű drámáival csak igen szerényen vagyonra tett szert.

— **Egy hlu tévedés.** A fiatal orvos előszobájában a rendelő óra alatt többen várakoznak. A doktor kiszól?

— Ki vár itt már az urak közzül legrégebben?

— Én, doktor ur, szólal meg az egyik, mert én még a múlt évben szállítottam azt az öltözet ruhát, melyet mai napig sem tettett megfizetni.

Irodalom — Művészet.

* **Bűnös szerelem.** Két szép kötettel ajándékozta meg az Athenaeum ismét a magyar olvasó közönséget a Paul Bourget egyik legjobb regényét adva közre, melynek czíme „Bűnös szerelem“. Paul Bourget-t szereti a magyar közönség, legalább az a része, amely a komolyabb, tartalmasabb szórakozást keresi akkor is, ha regényt olvas. — És nagy szerencséseje a Bourget regényeinek az is, hogy olyan hívatott, nemes izlésű fordítójuk van, mint Tóth Béla. Ezt a regényt is ő fordította zamatos, tiszta magyarsággal, mindamellett a lehetőségig meghagyva a francia mester jellegzetességét, a mi ily nagy mértékben csakis neki sikerülhetett. Az elegáns vászonkötéses két könyt 1 frtért bárki megszerezheti az Athenaeum olvasótárában.

* **Tompa Mihály szobra.** A virágregék nagy költőjének, Tompa Mihálynak a szobra készen, megminta az áll a Holló Barnabás szobrász budai műtermében. A szobrot, mely a költőt álló alakban s a virágregék költé-

sébe elmerülten ábrázolja, csak a tél folyamán öntik bronzba. Ekkorra remélik ugyanis, hogy befolyik az az összeg, mely a szobor felállítására még szükséges. A leleplezés Rimaszombatban, a költő szülővárosában, a jövő tavaszon lesz nagy ünnepélyességek közt.

Az orvos kötelességei.

A bécsi orvosi kamara hosszas tanácskozás után most készítette el azokat a szabályokat, amelyek az orvosi állás kötelességeiről szólnak s a melyeket a kamara tagjainak követniök kell.

Az első pont a *kollegialitás*, az orvosi állás becsületének s méltóságának nagyrabecsülését mondja az orvosi állással járó első kötelességnek. A legtöbb vizsály az orvosi gyakorlatban onnan ered, mert a közönség az *első orvos mellőzésével egy másodikhoz fordul*. Az orvosnak, ha tudja, hogy más valaki már kezeli a beteget, nem szabad a meghívásnak engedni — kivéve ha ez sürgősen szükséges. (Hátha a beteg, vagy annak családja meggyőződik az orvos lelkiismeretlenségéről, vagy képzettség hiányáról? s. Szerk.) De ekkor is mindenben a másik kezelőorvossal kell tanácskozni. A konziliumban egyenlő joga legyen minden kezelő orvosnak. Ha két orvos a konziliumon nem tud megegyezni, *egy harmadikat kell híven*.

A második pont az orvosnak a beteggel szemben való kötelességeiről szól; tiltja a beteget kizsákmányolni, de *megfelelő honoráriumot követelni* kell, még pedig ennek *azonnali kifizetésére* kell törekedni. Csakis betegeket szabad ingyen gyógyítani. Olyan betegeket, kik fizetni tudnak, ingyen rendelésre utalni nem egyezik az orvosi tisztességgel. Az orvos egy beteget elvállalni csak akkor köteles, ha orvosi segélyre sürgős szükség van.

A 3. pont az orvosnak a külvilágban való állásáról szól. Állásához nem méltó annak az orvosnak a magaviselete, aki nevét és gyakorlatát újságokban hirdeti, vagy hirdetteti, vagy a hirdetést meg nem akadályozza; továbbá, aki *nyilvános elismerő, vagy köszönő leveleket intéztet magához*, vagy e levelek közzétételét meg nem akadályozza, aki szemeteszerű hirdető-táblákkal akarja a közönség figyelmét magára irányítani.

Tilos továbbá: a kuruzslás titkolása az orvos nevével és személyével, titkos szerekről szóló bizonyítványok kiállítása laikusok részére, fogtechnikusoknak, maszöröknek és más orvosi gyakorlatra nem jogosult egyéneknek az ajánlása.

Ebben a nagy melegben.

— Szenzációs hírek. —

A Piacz-utczán — mint megbízható nyári forrásból értesülünk — tegnap délután 1 óra 45 perczkor, mikor a nap leghévesebben sütött alá, egy kövér uri ember a járókelők szemeláttára elkezdett olvadni és még mielőtt a gyorsan előhívott orvosok megakadályozhatták volna, teljesen elolvadt. Az aszfalton most csupán egy hatalmas zsírfolt mutatja, hogy volt egyszer egy kövér ur, aki hőséget nem tudta kiállani. Csuda, hogy csak egy ilyen eset történt eddig. A merre az ember jár, mindenütt elalélt, izzadó halandókat lát, akik azt jajgatják:

— Püh, dekutya meleg van! Milyen meleg!

A kávéházakban és czukrászdákban oly iszonyu tömegekben fogy a fagyfalt, hogy a kávéosok és czukrászok kénytelenek voltak Grönlandba táviratozni, hogy mint gyorsárut küldjenek ide néhány glecsert, mivel a közvágóhídi jéggyár éjjel-nappali munka mellett sem bir elegendő jeget készíteni.

A Margit uszodát meg a fürdőket rengeteg néptömegek rohanták meg. Véres harczok folynak minden fürdő pénztere előtt és boldog, a ki vízbe mászhatik. De akik belémaszták, meggyőződtek róla hogy az uszoda se fenekig tejfel. A víz annyira fölmelegedett, hogy többen megfőttek benne. Ez különben még mindig kellemesebb, mint félangolosra sülni. Több uri emberrel ez is megtörtént. Félangolosra sülték a melegben.

Olyan a város egész napon át, mint egy izzó kemence. Forróságot, hőséget árasztanak a házak falai, az utcák kövei. Örök kár, hogy a debreczeni emberben olyan kevés a vállalkozási szellem. Hasonló melegben Amerikában alakult volna már egy részvénytársaság, mely a nagy meleget palaczkokba elterelte volna télire. Az igaz, hogy Amerikában is nagy a hőség. Egy „new-yorki távirat” legalább azt jelenti, hogy az Egyesült-Államokban 50—60 fok meleg van. Persze persze, a new-yorki táviratok kissé túlozni szoktak s azért ajánlatos abból, a mit elmondanak csak a felét elhinni.

De 50—60 foknak a fele is untig elegendő arra, hogy az emberben vágy támadjon egy jégszekrénybe bujni s ott behűtve remete életet-folytatni, amíg csak el nem jön az ősz, a dicső ősz!!

CSARNOK.

Rege.

— Carmen Sylva, román királynőtől. —

Románból fordította: M. A.

(Folytatás.)

A madárkák körül repkedtek őt és mesélni kezdtek neki kelet, nyugat, dél és észak felől. A kis mókások is leugráltak a fákról, letelepedtek lábaihoz, reá néztek okos szemecskéikkel, tudósíták őt, hogy mi történt az erdőben. Az őzek, szarvasok is hozzá jövének, de még a kis kővi siklók is emelgették fejüket és fessestek hegyes kis nyelvveikkel.

Rege ott állott és mindenre figyelmesen hallgatott, időnkint meg-meg érintve guzsalyát, mintha figyelmeztetni akarná, hogy ezeket mind megjegyezze magának.

...Mind sűrűbbé vált az erdő, a virágok mind bujábbak lettek, melyek útjában illatoztak. Végre az ágakat kellett szétválasztania, hogy előre hatolhasson.

Itt állott egy álomszerű vár előtt, magas, boltíves ablakkal, melyeken a faágak benyultak és melyekből folyondárok függtek ki.

A tető és a falazat eltűnt a rózsák alatt, melyek egészen befedték és a vár belsejéből ezerszeres madárdal hangzott ki.

Rege belépett a nyitott kapun a tágas, nagy csarnokban, melynek talaját és falait drágakövek fedték, közepén pedig egy szökőkút állott és szórta tájtétköz sugarait.

Köröskörül szárai állottak a kis hegyi törpéknek, kik mind vert aranyzsámolyokat hoztak urnőjüknek és várták, hogy bájos királynőjük meg lesz-e vajjon velük elégedve?

Rege elégtelen mosolygott, üdvözlé barátait és úgy állt, mindenütt fény és pompa közepett a szép leány, mint egy alakot öltött napsugár.

—Látjátok: mennyire megtöltöttem guzsalyotokat — szólta vidáman. — Azt hiszem, ezen kristályban delej van és mindent magához vonz! Nem töltenétek még egy kicsit?”

A törpék nagyon haragos arcot csináltak, a mi igen furesán hatott és így szóltak:

„— Mi elhatároztuk, neked többé soha, semmit el nem mondani, mert te mindent kifecsegsz, mint eme víz, itt ni! Mi hallgatóztunk utánad és láttuk, hogy az emberekhez, a mi ellenségeinkhez járogatsz; azokhoz az utálatos tolvajokhoz, kik ami kincseinket elrabolják és kibeszéled nekik minden titkunkat.”

„— Nem — szólott a Rege, — én nem megyek minden emberhez, csupán egy néhányhoz és ezek nektek jóbarátaitok, kik titeket szeretnek úgy, mint én és csupán annyit beszélek el nekik, amennyit megérdemelnek. Vagy nem akartok már bennem bizni?”

Erre odahelyezték a szökőkút közelébe egyikét az arany zsámolykáknak és mesélni kezdtek Regének, kinek szemei olyanok voltak ekkor, mint a tenger.

Midőn eleget hallott és guzsalyát átadta egyiknek, hogy az eltegye, üdvözlé kis vendégeit, kik sietve osontak tova és belépett a mellékszobába.

Ebben a szobában egész pompája diszlott a virágoknak és az ember nem tudta hová vesse szemét. A falakat a legcsodászerűbb cseppkövek lepték el és a tetőről archidéák függtek le.

A padozat üde és lágy mohával volt fődve, mik közül kaktusz, jáczint, ibolyák és gyöngyvirágok emelkedtek ki.

Kolibrik és csalogányok üdvözölték örömpesve a dicső leányt és a virágok kelyhéből piczi tündérek szálltak ki és tárták eléje ölelő karjaikat.

Rege leült a mohára és hallgatta meséiket, azután dédelgette a virágok e szép gyermekeit és elkezdett a madarakkal versenyt énekelni.

Azután bement a legközelebbi helyiségbe, melynek falai csupa hegyi kristályból valának, a mi Regét ezerszeresen tükrözte vissza.

A közepén hatalmas legyező-pálmák árnyában, egy nagy fürdő volt; ennek szélei rubinkövekkel voltak befoglalva és egy vizeses omlott belé.

Ott heverték körül a nymphák nyugágyaikon és várakoztak szépükre, kit még ma nem is láttak.

Azonban a Rege nem akar hallani ma már semmit többé, mert ma, mint egy igazi királynő, annyi kihallgatást adott, hogy a fáradtság egészen erőt vett rajta és — csak nyugalom után vágyott.

Azért sietve belépett a hálószobájába, mely csak egy piczi kis lugas vadszőlő és repkényből alkotva, a padlót szétszedett mál- és papirlevelek boríták gazdagon be és ennek közepén állott a legcsodászerűbb ágy, melyet elképzelni lehet. Egyetlen nagy Malmaison rózsából állott az, melybe a Rege befeküdt és a levelek bezáródtak mögötte.

Ekkor elkezdődött a nád között valami sajátos szűrtetés, a mely visszhangja volt egy távoli zenének; a repkény hangoztatta ezt, a mállevelek illatoztak és a Rege mélyen édesen szendergett estelig.

Midőn a nap lemenőben volt és mint egy nagy tüzzem nézett be a faágak között és minden levél aranszint öltött: ekkor ébredt fel a Rege; guzsalyát övébe szurta, orsóját vevé és kilépett a szabadba.

Titokszerűen és álmadozva közeledett az alkony, kiterjesztve szárnyait az egész erdőre. A madarak elesendesültek, csupán a békák kezdtek reá egyhangu éneküket.

A fák ágain, száraz levelek között, le egész a földig, suttogás hallatszott és mindenki látni akarta Regét és mind utána törekedtek, az egész erdőn.

Epen fölkel a hold és világos kísérteties fényvonalakat hintett itt-ott a lombok közé; meg akarta csókolni Regét és magával csalni az erdei rétre, hogy ott vele játszóék.

„A tündérek várnak reád!” kiálltott Rege után, ez azonban nem hallgatott

reá, hanem könnyű léptekkel tova lebegett, mintha az esti szellő vitte volna tova utjain.

A folyó partján volt egy malom, bükkfák árnyában; ennek belsejében most barátságos tűz lobogott, mely körül a ház népe foglalt helyet.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése. 1896. július hó 31-én.

Államadósság:

Magyar aranyjáradék 4%.	—	122.40	122.90
„ vasuti beruházási k. 4 1/2 %.	—	124.75	125.50
„ koronajáradék 4%.	—	99.40	99.90
„ regále vált. köt. 4 1/2 %.	—	100.—	101.—
Osztrák aranyjáradék 4%.	—	123.50	124.—
Egységes állam kötvény 4 1/2 %.	—	101.50	102.—
Tisza-szeg. 4%-os nyerem.-sors.	—	139.—	140.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	387.—	387.50
Osztrák hitelbank részvény	—	360.30	360.50
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	105.50	106.—

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogbank 4%-os sorsj.	—	123.—	124.—
3-os	—	104.—	104.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	115.50	116.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	9.80	10.20
Osztrák	—	17.80	18.20
Olasz	—	11.75	12.25
Bazilika sorsjegy	—	6.60	7.—
Jó-szív	—	3.10	3.40

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.64	5.72
20 márkás arany	—	—	11.75	11.80
20 frankos arany	—	—	9.50	9.52
1 Sovereigns	—	—	11.98	12.02

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, július 30.

Buzát ma jól kínáltak, a kereslet mérsékelt volt. Elkelt lanya irányzat mellett 25.000 mm. 5 krral olcsóbb áron, tisztán hazai, nagyrészt új áruból.

Egyéb gabonaneműekben gyenge volt a forgalom, az árak változatlanok maradtak. Rozs 5 krral olcsóbb lett.

Eladatott:

Ó-buza: Tiszav.: 100 mm. 81. kg. 6.85 frton, 300 mm. 80 kg. 6.70 frt. 300 mm. 80 kg. 6.75 frt. 100 mm. 79.5 kg. 6.85 frton, 100 mm. 79.5 kg. 6.80 frton, mind három hóra.

Új-buza: Tiszav.: 100 mm. 81.5 kg. 6.80 frt. 200 mm. 81.5 kg. 6.80 frt. 200 mm. 81.5 kg. 6.80 frt. 150 mm. 81.5 kg. 5.67 és fél frt. 600 mm. 81.5 kg. 6.70 frt. 100 mm. 80 kg. 6.65 frt. 200 mm. 80 kg. 6.65 frt. 300 mm. 80 kg. 6.65 frt. 900 mm. 80 kg. 6.65 frt. 400 mm. 80 kg. 6.75 frt. 600 mm. 80 kg. 6.72 és fél frt. 100 mm. 80 kg. 6.70 frt. 250 mm. 80 kg. 200 mm. 80.5 kg. 6.65 frton.

Rozs: 5.40—5.45.

Zab: 600.

Natáridő-üzlet.

Az irányzat csendes volt, az árak mérsékelt forgalom mellett változatlan maradt. Hivatalos felmondások nem történtek.

Hivatalos zárófolyamok déli 1 órakor.

	frt
Buza szept.-októberre	1896 6.30—6.31
„ máj.-júniusra	1896 6.69—6.70
Rozs tavaszra	1896 —.—
„ szept.-okt.-ra	1896 5.17—5.18
Tengeri máj.-jun.-ra	1896 3.72—3.73
„ jul.-aug.-ra	1896 3.48—3.50
Zab szept.-okt.	1896 5.09—11.
Repeze aug.—szept.	1896 10.30—10.40

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

	frt
Buza 1896. őszre	6.30—6.31
Rozs 1896	5.19—5.20
Zab 1896	5.09—5.10
Tengeri 1896 máj.-június-ra	3.52—3.53
Repeze 1896 őszre	10.40—10.45

Bérekocsik díjszabályzata.

	Két jóvas	Egy jóvas
I. Napszámra:		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Órasszámra:		
Fél órára	40	30
1/4 órára	10	10
Egy egész órára	8	6
Minden következő órára	4	4
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért:		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	50	3
IV. Meghatározott járatok:		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik		
A temetőbe ki és vissza	2	1
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	12	8
A színházba menet	6	4
A színházból jövet	80	50
Bármev vasúti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	50	30
Éjjeli menet vagy jövet kézi táskával	60	40
A kocsis mellé elhelyezett minden darab mátha után külön 10 kr. díj jár.		
A forcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, csukor-gyár, légszesz-gyár, kertészeti egyeslet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Külső barom- és lövászterre oda és vissza egy órai várakozással	12	90
Minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet 1 órai várakozással	8	60
Minden további órára	40	30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítanak.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1896. május hó 1-től.

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:	ó.	P.
Budapest—Nagyvárad-felé	hajn.	4
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	8
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12
Budapest—Nagyvárad felé	este	10
Nagyváradra, (P.-Ladánytól gy. v.)	d. u.	8
P.-Ladányig (minden kedden)	déli	12
Csak P.-Ladányig	este	8
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	4
Szatmár—M.-Sziget felé	este	8
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	8
Csak Szatmár	reg.	5
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8
Miskolcz—Kassa felé	este	8
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4
H.-Böszörmény—Bükk	m. áll. v.-től	reg.
Sz.-Mihály-felé	vásártérrel	reg.
Füzes-Abony felé (m. áll. v.-től)	m. áll. v.-től	d. u.
Ohát-Kócs-Polgár felé (m. áll. v.-től)	vásártérrel	d. u.
Derecske—Nagy-Léta felé	vásártérrel	d. u.
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	8
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4
Budapestre érkezik:		
A hajnali 4 órakor induló sz. v.	déli	12
A reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8
Az este 10 ó. 31 p.-kor induló sz.-v.	reg.	8
* Közvetlen kocsik Kassára érk. 3 óra 30 p.		
* Poprád-Felkára érk. jun. 1-től szept. 15-ig.		
Budapestről—Debreczenbe indul:		
A d. u. 3 ó. 47 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	9
Az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	2
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este	7
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este	9
(P.-Ladányig gy.-v. átszállással.)	éjjel	11
Debreczenbe érkezik:		
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	7
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2
Budapest—Nagyvárad felől	reg.	7
Nagyvárad felől (P.-Ladányig gy.v.)	reg.	5
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7
M.-Sziget—Szatmár felől	d. u.	12

Debreczenbe érkezik:

M.-Sziget—Szatmár felől	este	10	16
Csak Szatmár felől	reg.	6	58
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8	67
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	este	12	21
Kassa—Miskolcz felől	este	7	50
B.-Szt.-Mihály	vásártérre	reg.	8
H.-Böszörmény felől	m. áll. v.-hoz	déli	8
F.-Abony felől (vásártérre)	vásártérre	este	6
F.-Abony	m. áll. v.-hoz	este	6
Ohát-Kócs-Polgár felől (vásártérre)	m. áll. v.-hoz	d. u.	5
Ohát-Kócs-Polgár	vásártérre	d. u.	5
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7	44
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7	25
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u.	3	18

* Poprád-Felkáról indul jun. 1-től szept. 15-ig, este 10 ó. 37 p. gy. v.
** Közvetlen kocsik Kassáról ind. 12 ó. 31 p. d. u.

Kiadóhivatali üzenet.

Többeknek. A nyári idény bekövetkeztével igen sok lakásváltozást jelentettek be előfizetőink közül. Azonban nagyon sokszor megakadunk, mert nem tudjuk vagy a névaláírást, vagy pedig a helyet, hová a lap ezután küldendő, elolvasni. A legtöbb esetben a névalírás olvashatlan, minek kibetűzéséhez, ha ugyan az lehetséges, igen nagy idő és türelem kell. Kérjük tehát a t. lakásváltoztató olvasóközönségünket, hogy úgy a nevet, mint a helyet olvashatóan leírni méltóztassanak, hogy ezáltal a lap szétküldése ne fennakadást szenvedjen.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Szepesmegyei intelligens család

hajlandó 13 éves III. polg. isk. járó leánygyermekét a magyar nyelv elsajátítása céljából egy iskolai évre **cserébe adni.**

Bővebbet: **Preiser S.** bádgos mester úrnál **Széchenyi-utca, 1807. szám alatt Debreczenben.**

Gőzszántás!

A macsi gazdaság **eredeti FOWLER-féle kettős gőzekével folyó évi október 15-től kezdve talajművelésre vállalkozik.**

Bővebb felvilágosítást ad a Közgazdasági Bank ügyvezetője. 656-6-6

Hatásos reklámtáblákat

arany vagy ezüst préseléssel;

gyönyörű kivitelű színes rajzokkal ellátott

Üzleti reklámkártyákat

tetszés szerinti szöveggel;

Raktári nyomtatványokat;

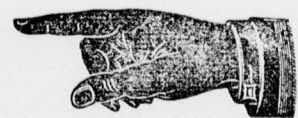
erős vászonkötésű

Bevásárlási könyvecskéket

* olcsóbban mint bárhol *

CSOKONAI
nyomda- és kiadó részv.-társaság
Debreczenben.

ajánl

Mű- és Könyvnyomda

Hírlapkiadó-vállalat

Disz-mű-könyvkötészet